

Dragør var Danmarks næststørste søfartsby i 1700-tallet. Fotoet viser havnepladsens huse i 1910. Lodsstationen med et udkigstårn ses til venstre, Rådhuset, der ses til højre, har også et udkigstårn. Her kunne byens bjergerlag holde udkig efter grundstødte skibe. De to små huse er et beghus og et havnekontor.

Introduktion til lodserierne

Beskrivelserne af alle Danmarks lodserier er skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening. Beskrivelserne er udarbejdet på baggrund af lovgivning, myndigheder, fotografier, tegninger, forklaringer, erindringer, kort, internettet, litteratur samt tilgængelige oplysninger i lodserier, lokalarkiver, stadsarkiver, landsarkiver, Rigsarkivet, foreninger, museer, havne, DanPilot etc.

Hvor beskrivelsen af lodserierne er skrevet af andre, er forfatteren anført.

De danske lodserier kan inddeles i tre kategorier. Nedenfor er vist eksempler på kategorierne:

Farvandslodserier	Fladstrand Lodseri, Skagen Lodseri, Helsingør Lodseri og Dragør Lodseri. Nogle af disse varetog også gennemsejlingslodsninger i Storebælt og Øresund. Andre lodserier lodsede kun i mindre gennemsejlingsfarvande, fx omkring Nyord, i de sydfynske farvande og gennem Grådyb i Vesterhavet.
Fjordlodserier	Horsens Fjord Lodseri, Limfjorden Lodseri, Randers Fjords Lodseri og Vejle Fjord Lodseri. Enkelte lodserier kan betegnes som et fjord- og kanallodseri, fx Karresbækminde Lodseri, der lodsede gennem en fjord og en gravet kanal til og fra Næstved Havn, og Odense Fjord Lodseri, der lodsede til/fra Odense Fjord og gennem en gravet kanal til Odense Havn.
Havnelodserier	Havnelodserier i Hanstholm, Hirtshals, Rønne og Aarhus.

Af pladshensyn og mangel på oplysninger har det ikke været muligt at beskrive og vise billeder af alle lodseriers lodshuse og lodsbåde. Derfor er vist forskellige eksempler, da fx lodshuse kan være bygget af staten, kommuner, lodserier og private. Fyrskibe og fyrtårne blev bygget af staten.

Lodshuse Albuen, Allinge, Dragør, Gedser, Hals, Holtser Hage og Udbyhøj. Staten ejede bl.a. 30 lodshuse, 10 lodsbroer, 15 vagthuse og en række udkigsposter i 1930'erne.

Fyrskibe Dragør er et eksempel på fyrskibe med en lodsstation.

Fyrtårne Dragør er et eksempel på fyrtårne på havet med en lodsstation.

Lodsbåde Eksempler fra private og offentligt ejede lodserier. Bådtyperne rækker fra robåde, isbåde og sejljoller af træ til ældre og nye motordrevne lods både af træ og metal.

Men ingen kan overskue hele Danmarks 500 års lodshistorie. Så bidrag, der kan tydeliggøre lodshistorien kan sendes til www.info@danmarkslodshistorie.dk, der ajourføres af Danmarks Lodsmuseumsforening. Foreningen blev stiftet i Dragør i 2007 for at kunne købe lodsstationen af staten og omdanne den til museum. Det blev åbnet i 2011 som Danmarks Lodsmuseum.

Dragør Lodseri blev Danmarks første og længstlevende kongeligt privilegerede lodseri. Det blev oprettet i 1684 og nedlagt i 1984. Den del af lodsstationen, der ligger til højre for udkigstårnet på tagryggen, blev opført i 1823. Udkigstårnet på taget blev bygget lidt senere og opført ved gavlen, men kom til at ligge inde i bygningen ved en bygningsudvidelse i 1879. Da Dragørfortet blev anlagt i 1912-14, blev udsigten spærret mod syd. Derfor opførte staten det 15,80 meter høje lodstårn uden for bygningen, så lodserne stadig kunne se ud over Dragørfortet til skibene. Der er en dør i tagetagens gavl ud til tårnet. Lodsstationen og lodstårnet blev fredet i 1987. Lodstårnet er i dag Dragør Kommunes vartegn.

Danmarks Lodsmuseum indgår i dag i det statsanerkendte Museum Amager, der omfatter Amagermuseet, Dragør Museum og Mølstedes Atelier med Dragør Kommune og Slots- og Kulturstyrelsen som hovedbidragsydere. Danmarks Lodsmuseumsforening er en af Museum Amagers tre støtteforeninger, og museumsforeningerne indgår i Museum Amagers bestyrelse.